

48351/8.7.2021

Προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του e-ΕΦΚΑ για συνταξιούχους που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α΄85)

Αριθμ. οικ. 48351/2021

(ΦΕΚ Β' 3083/14-07-2021)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 85), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 43), και τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4690/2020 «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. "Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις" (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. "Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα και άλλες διατάξεις" (Α΄90)» (Α΄ 104) και το άρθρο 53 του ν. 4777/2021 «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (Α΄ 25),

β. του άρθρου 1 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 85), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4670/2020 «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 43) και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 21 και 22 του ιδίου νόμου,

γ. του Π.Δ.81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπουργείων» (Α' 119),

δ. του Π.Δ.8/2019 «Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α)» (Α' 8),

ε. του Π.Δ.2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

2. Την υπ' αρ. 232 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του e-ΕΦΚΑ, όπως αποτυπώθηκε στην υπ' αρ. 18/ 27-5-2021 συνεδρίασή του.

3. Την υπ' αρ. 34260/31-5-21 εισηγητική έκθεση δημοσιονομικών επιπτώσεων του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

4. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται επιβάρυνση σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Τις προϋποθέσεις, τους όρους και τη διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του e-ΕΦΚΑ για συνταξιούχους που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως ισχύει.

Άρθρο 1

Υποχρεώσεις συνταξιούχων που αναλαμβάνουν εργασία υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α

1. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος όλων των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων και του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και των προσώπων που λαμβάνουν χορηγία ή βουλευτική σύνταξη, οι οποίοι, είτε έχουν αναλάβει εργασία ή ιδιότητα ή δραστηριότητα έως και την 28η.2.2020, είτε αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχόληση από την 29η.2.2020 και εφεξής, εφόσον για την εργασία ή την ιδιότητα ή την δραστηριότητα προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις σχετικές γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των πρώην φορέων που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ, υποχρεούνται στην υποβολή σχετικής δήλωσης στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες εκκαθάρισης συντάξεων του e-ΕΦΚΑ έως την υλοποίηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 3 της παρούσας.

2. Οι ασφαλισμένοι όλων των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων και του Δημοσίου, οι οποίοι κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, συνεχίζουν να εργάζονται ή να αυτοαπασχολούνται, υποχρεούνται να το δηλώσουν στην αίτηση συνταξιοδότησης.

3. Συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία πριν την 13.5.2016 και δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 και βάσει του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου εξαιρούνταν από τις επιπτώσεις της απασχόλησής τους αυτής, με βάση γενικές ή ειδικές διατάξεις, και οι οποίοι συνεχίζουν την εργασία τους και μετά την 28.2.2020, υποχρεούνται στην υποβολή σχετικής δήλωσης στις καθ' ύλην αρμόδιες για την εκκαθάριση της κύριας και επικουρικής σύνταξης υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ για την περίοδο απασχόλησης από την 1.3.2022 και εφεξής. Η υποχρέωση δήλωσης απασχόλησης με το προϊσχύον κανονιστικό πλαίσιο διατηρείται.

4. Οι συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και ωριαία αντιμισθία στη δημόσια ναυτική εκπαίδευση, από την 1η.1.2017 και έως τις 31.8.2022, υποχρεούνται στην υποβολή σχετικής δήλωσης από 1.9.2022.

5. Στη δήλωση που υποβάλλεται στον e-ΕΦΚΑ καταγράφονται τα στοιχεία του συνταξιούχου και της προς ανάληψη εργασίας, ιδιότητας ή δραστηριότητας, για την οποία προκύπτει η υποχρέωση ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ, και του εργοδότη στον οποίο θα παρασχεθεί η επαγγελματική δραστηριότητα, η χρονική διάρκεια ή τα χρονικά διαστήματα της παρεχόμενης δραστηριότητας.

6. Σε περίπτωση που μετά από έλεγχο διαπιστωθεί μη υποβολή της σχετικής δήλωσης από τους υπόχρεους επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο αντιστοιχεί στο ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων κύριων και επικουρικών συντάξεων του παραβάτη. Το ποσό της οφειλής της κύριας σύνταξης δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου (1/4) από το ύψος της μηνιαίας σύνταξης. Το ποσό της οφειλής της επικουρικής σύνταξης δύναται να αποσβένεται με συμψηφισμό με τις δικαιούμενες επικουρικές συντάξεις και εφάπαξ παροχή. Σε κάθε άλλη περίπτωση το ποσό της οφειλής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. 356/1974, Α'90).

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις εργοδοτών

1. Κάθε εργοδότης, συμπεριλαμβανομένων των αναφερομένων στο «Μητρώο Δημοσίων Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος απασχολεί συνταξιούχους με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ τα προβλεπόμενα έντυπα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 υπουργική απόφαση (Β' 3520), όπως αυτή ισχύει. Στην περίπτωση που ο συνταξιούχος προσλαμβάνεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου δικαίου, η αρμόδια Διεύθυνση Προσωπικού του φορέα καταχωρεί τα στοιχεία του εργαζομένου στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου.

2. Κάθε εργοδότης υποχρεούται σε παρακράτηση και καταβολή στον e-ΕΦΚΑ των προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις ασφαλιστικών εισφορών υπέρ κύριας σύνταξης, υγειονομικής περίθαλψης, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, όπου οι τελευταίες προβλέπονται, καθώς και των ασφαλιστικών εισφορών τις οποίες ο e-ΕΦΚΑ συνεισπράττει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 3

Έλεγχοι και διασταυρώσεις που διενεργούνται από τον e-ΕΦΚΑ

1. Για τον έλεγχο και τη διασταύρωση των στοιχείων των συνταξιούχων που απασχολούνται, υλοποιείται ηλεκτρονική εφαρμογή στον e-ΕΦΚΑ για την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των συνταξιούχων. Τα στοιχεία της ηλεκτρονικής εφαρμογής τροφοδοτούν το πληροφοριακό σύστημα πληρωμών συντάξεων του e-ΕΦΚΑ για την εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του παρόντος μειώσεων των συντάξεων.

2. Οι ήδη υποβληθείσες δηλώσεις απασχόλησης συνταξιούχων καθώς και τα στοιχεία πληρωμών συντάξεων του e-ΕΦΚΑ διασταυρώνονται σε περιοδική βάση, με τα στοιχεία των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) του e-ΕΦΚΑ, τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και στοιχεία άλλων πληροφοριακών συστημάτων σύμφωνα με τα δικαιώματα πρόσβασης και ανταλλαγής πληροφοριών των υπηρεσιών του e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να εντοπίζονται περιπτώσεις συνταξιούχων που απασχολούνται και δεν έχουν υποβάλει σχετική δήλωση στον e-ΕΦΚΑ.

3. Μέχρι την ενεργοποίηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παραγράφου 1, η αρμόδια υπηρεσία εκκαθάρισης συντάξεων καταχωρεί τα στοιχεία των απασχολούμενων συνταξιούχων στο πληροφοριακό σύστημα πληρωμών συντάξεων του e-ΕΦΚΑ, το φορέα απασχόλησης και τη διάρκεια απασχόλησης,

προκειμένου να διενεργηθούν μειώσεις στο ποσό των συντάξεων, για όσο χρονικό διάστημα ο συνταξιούχος απασχολείται. Ειδικότερα:

α. Για τους συνταξιούχους που έχουν αναλάβει ή αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης ή συντάξεων σε περίπτωση συρροής, κύριας και επικουρικής σύνταξης, καταβάλλεται μειωμένο κατά 30%.

β. Για τους συνταξιούχους που έχουν αναλάβει ή αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014, το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης ή συντάξεων σε περίπτωση συρροής, κύριας και επικουρικής σύνταξης, καταβάλλεται μειωμένο κατά 30% μετά τη συμπλήρωση του 61ου έτους, εφόσον αυτή συμπληρώνεται μέχρι την 28.2.2021, ή μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους ηλικίας, εφόσον αυτή συμπληρώνεται από την 1.3.2022 και εφεξής. Η πλήρης αναστολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων χωρεί μέχρι την 28.2.2021 για όσους δεν έχουν συμπληρώσει μέχρι την ημερομηνία αυτή το 61ο έτος της ηλικίας τους, και από 1.3.2022 για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας.

γ. Το ποσό της σύνταξης επί του οποίου διενεργείται η μείωση του 30% είναι η ακαθάριστη σύνταξη ή συντάξεις (επί συρροής συντάξεων), στην οποία δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68), όπως ισχύει, και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του Π.Δ.169/2007 (Α' 210) (άρθρο 1β).

δ. Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4670/2020 (Α' 43) εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης από την 1.3.2022.

ε. Οι συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και ωριαία αντιμισθία στη δημόσια ναυτική εκπαίδευση από την 1.1.2017 και έως τις 31.8.2022, υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης από την 1.9.2022.

Άρθρο 4

Πρόσωπα που εξαιρούνται από τη μείωση του ποσού της σύνταξης

Από τη μείωση του ποσού της σύνταξης του άρθρου 3 εξαιρούνται οι ακόλουθες περιπτώσεις:¹

α. Οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ που αναλαμβάνουν μη υπακτέα στον e-ΕΦΚΑ εργασία ή δραστηριότητα: (αα) στην Επικράτεια, (ββ) σε χώρες στις οποίες ισχύουν οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί 883/2004 και 987/2009 ή σε χώρες με τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει Διακρατική Σύμβαση Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και (γγ) σε Όργανα και Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε συντονισμένους κατ' εφαρμογή των ν.3075/2002 (Α' 297) και ν.3620/2007 (Α' 276) Διεθνείς Οργανισμούς.²

β. Οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ που προέρχονται από τον πρώην ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση αυτού.³

γ. Οι ψυχικά ασθενείς του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α'176), για τους οποίους η απασχόληση ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις ως άνω αναφερόμενες διατάξεις.⁴

δ. Οι συνταξιούχοι με βάση το ν. 612/1977 (Α'164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.⁵

¹Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

²Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

³Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

⁴Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

⁵Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

ε. Οι συνταξιούχοι του Δημοσίου που λαμβάνουν σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του τέταρτου εδαφίου της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 1 και του άρθρου 26 του π.δ. 169/2007 (Α'210).⁶

στ. Όσοι λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα (ν.1140/1981) ή το επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007, καθώς και τα τέκνα ασφαλισμένων και συνταξιούχων που είναι ανάπηρα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%.⁷

ζ. Οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως το 24ο έτος της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

η. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α'85).⁸

θ. Οι συνταξιούχοι άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγρότες, μελισσοκόμοι, κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι και αλιείς δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.⁹

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2021

Ο Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

⁶Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

⁷Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

⁸Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021

⁹Τροποποίηση Α. 82945/2021 27.10.2021